

NA CERKNIŠKEM JEZERU

FOT. A. KAVČIČ

Sošolci.

Povest. Spisal dr. Fr. Detela.

(Dalje.)

X.

Žive so ostale Bačonu v spominu žaljive besede Matevžetove, živa prevzeta prehvala prav preprostega voza, živo nesramno sleparstvo Matevžetovega sina na Čurnovi svatbi. In žalostno! Nobene novine niso zgrabile sleparja, noben državni pravdnik se ni zgenil, in obče mnenje se je smejalo, ne zgražalo, smejalo pa njemu.

„Pri volitvah se spogledava,“ je grozil Bačon in začel ostro in glasno presojsati Matevžetovo županovanje. Hraščanje so mu pritrjevali vsi, ker so bili sploh tega mnenja, da pristoji županstvo pravzaprav Hrastju, ne Stranski vasi, in da bi bil samo kak Hraščan sposoben za to dostojanstvo. Možje v Stranski vasi pa so menili, da županstvo naj le ostane v Stranski vasi; za Matevžeta pa jim ni bilo toliko, da bi se bili prepirali s sosedi.

„Ali sem vam kaj storil? Saj vam nisem nič storil,“ se je jezil Matevže, ki je začutil, kakšen veter da je potegnil iz Hrastja.

„To je res,“ so dejali njegovi pristaši; „storil nam ni nič.“

„Ravno zaraditega ne maramo več zanj,“ so se oglasili nasprotniki. „Mi hočemo župana, ki nam bo kaj storil.“

„To je pa tudi res,“ so pritrdili omahljivci.

Čurnovka je bila odločno za Matevžeta, češ, da drug še zatorej ne bo; kaj bi si prebirali!

Tako so se začeli navidez za stvar, v resnici za osebe prvi prepiri, ki pa niso nič kaj razburjali

ljudi. Treba je bilo dobiti kakšno pametno načelo, s katerim bi se ugnali nasprotniki. Vojaki, napadeni v sovražni deželi, se branijo večkrat s tem, da se polaste nedolžnih otrok in jih drže v naročju, da ne bi nanje streljali sovražniki: tako postavi marsikdo v stiski osebnega boja pravico ali resnico, rodoljubje, narodnost ali vero kakor ščit predse, izza katerega napada nasprotnika.

Matevže je poudarjal, da v tako važnih zadevah, kakor je županstvo, ne smejo odločevati osebe, ampak načela; Bačon pa da je nemškutar. Ljudje so se smejali. Kot star vojak je Bačon sicer res govoril nemški, toda le takrat, kadar je bil tako dobre volje, da bi ga bilo vsako sodišče oprostilo tega prestopka. Pred dvema letoma je tudi prevažal neke nemške Korošce; a zaračunal jim je bil tako pošteno, da se ni dalo sklepati, da jih je vozil zaradi nemščine.

Proti temu topu je sprožil Bačon svojega in rekel, da je Matevže pravzaprav brezverec. In res je bil Matevže hudo razžalil Bačona kot cerkvenega ključarja; tudi je bil zlasal v cerkvi nekega ministranta, ker se mu je zdelo, da se vede predomače, in zadnjič, ko je bila v vasi birma, se je bil nekim ženskam zelo zameril. Toda tudi ta top ni napravil velike škode. Ljudje so bili teh misli, da ima Matevže toliko vere še vedno, da bi lahko ostal župan. Zadovoljno so poslušali oba nasprotnika, ki sta si izpraševala vest, sovražili pa niso nobenega.

Vsaka vas pa ima par šuntarjev, ki se prepirajo in hujskajo zaradi prepira samega, brez ozira na